

Vibeke Kilt

Til: besat@nordjyske.dk
Emne: Bidrag til "Krigen, som vi aldrig glemmer" . Set med et barns øjne.

Jeg er født i slutningen af 1932, opvokset i en landsby i Himmerland og var således 12½ år, da krigen sluttede. Min far var selvstændig erhvervsdrivende, min mor medhjælpende hustru. Jeg har mange halve og hele erindringer om krigen og vil her bidrage med en enkelt af dem.

Vores genbo var en klog og veluddannet mand i liberalt erhverv. Han havde i 30'erne været en stor beundrer af Adolf Hitler, fordi han formåede at bringe det tyske arbejdsmarked på fode igen efter depressionen – han satte bl.a. tusinder af arbejdsløse i gang med at bygge de tyske motorveje. Vores genbos beundring for Hitler betød dog ikke, at han var eller blev nazist. Han var en yderst fredsommelig og gæstfri mand, og jeg tvivler på, at han nogen sinde fik kendskab til, hvad der foregik i de tyske KZ-lejre! Det gjorde efter sigende mange selv nærtboende tyskere jo heller ikke!

Vores nabo var gift med en kvinde, der havde medbragt et par unge døtre fra et tidligere ægteskab – kønne, muntre piger, der så vidt jeg husker boede hjemme. Til trods for, at de omgikkes tyske officerer, som kom i hjemmet, var der ingen tegn på politiske interesser fra pigernes side. Alle i byen så selvfølgelig skævt til deres bekendtskaber, men anså dem for romantiske ungpige-eventyr og foretog sig til mit kendskab ikke noget for at forhindre disse "uhellige alliancer". Indtil en modstandsgruppe hørte om dem og besluttede at gøre en voldsom ende på romancen! Det skulle gøres grundigt, så ikke blot pigerne, men også forældrene, som tillod denne omgang med fjenden, skulle få en lærestreg – de var jo nok stikkere!!

Mine forældre fik gennem modstandsbevægelsen, som min far havde en vis tilknytning til, at vide, at genboens hus ville blive bombet, hvilket utvivlsomt ikke ville gå spurdløst hen over vores hus få meter derfra. Min far lod derfor i al hast bygge et underjordisk beskyttelsesrum i den ene ende af haven. Der blev gravet et dybt hul, som dannede et rum på ca. 2x3 meter. Der blev støbt gulv, vægge og loft i beton, og til sidst blev den opgravede jord lagt ovenpå og beklædt med græstørv. En trælem i overfladen skulle åbnes, og en trappe førte os ned i dybet, hvor vi ville sidde godt beskyttet, når bomben sprang! Jeg husker ikke, hvor meget – eller om – jeg reflekterede over dette byggeri. Måske fik vi børn ikke sandheden at vide, men troede på det, vi fik fortalt, at kælderens skulle bruges til opbevaring af kartofler og grønsager fra køkkenhaven – man var jo under krigen i høj grad selvforsynende, så byggeriet satte ingen tanker eller rygter i gang!

Hvad modstandsgruppen imidlertid ikke vidste, var, at parret også havde et mindreårigt fællesbarn boende hjemme!. Jeg har senere erfaret, at skoleinspektøren på den lokale skole gik i forbøn for dette barn gennem en forbindelse til gruppen, som så heldigvis opgav at bombe huset!

Både pigerne og faderen fik dog på befrielsesdagen d. 5. maj mærket konsekvenserne af deres uheldige sympatier. De blev hentet af modstandsbevægelsen og på ladet af en åben lastbil kørt igennem landsbyen til den nærmeste politistation, hvorfra de senere blev interneret i barakker langt fra hjemmet. Det var et voldsomt syn for mig at se dem blive kørt væk – jeg glemmer det aldrig.

Myndighederne fandt dog efter kort tid ud af, at der ikke havde været tale om stikkeri og løslod familien igen.

Hvad der siden skete med beskyttelsesrummet, ved jeg ikke. Jeg flyttede fra egnen, huset blev solgt, og alle andre direkte implicerede er jo døde, så historien ligger i mit bagehoved – sådan som mange af den slags historier nu engang er lagret i vi "krigsbørns" hukommelse.

Af hensyn til det barn, hvis tilstedeværelse forhindrede bombningen af hjemmet, og som i dag er eneste overlevende foruden mig selv, ønsker jeg at forblive anonym, hvis dette indlæg på et tidspunkt bliver offentliggjort!

Med venlig hilsen

Vibeke Kilt